

Sygn. akt III Ns 580/21

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie Wydział III Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Justyna Pikulik

Protokolant: stażysta Krzysztof Kłak

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2022 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z wniosku L. S.

z udziałem A. S.

o stwierdzenie nabycia spadku po S. S.

postanawia:

1. stwierdzić, że spadek po S. S. (nazwisko rodowe Dyrda) zmarłej w dniu 30 września 2021 r. w S., ostatnio zamieszkałej w S. przy Alei (...) II 29/7, na podstawie ustawy nabyli z dobrodziejstwem inwentarza:

-syn spadkodawczyni L. S., syn F. i S., urodzony w dniu (...) w S.- w udziale do 1/2 części;

-syn spadkodawczyni A. S., syn F. i S., urodzony w dniu (...) w S.- w udziale do 1/2 części;

2. koszty postępowania ponosi każda ze stron we własnym zakresie.

Sygn. akt III Ns 580/21

UZASADNIENIE

Wnioskodawca L. S. wystąpił z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku po S. S., zmarłej w dniu 30 września 2022 r. w S., ostatnio zamieszkałej w S. przy Al. (...) II 29/7. Wskazał, że spadkobierczyni pozostawiła po sobie spadkobierców-syna A. S. i L. S.. Nie pozostawiła testamentu.

W odpowiedzi na wniosek z dnia 1 marca 2022 r. uczestnik A. S. oświadczył, że wnioskodawca L. S. jest niegodny dziedziczenia, wobec czego wnosi o nieuwzględnienie jego wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po S. S..

W związku z ww. treścią wniosku, zarządzeniem z dnia 12 marca 2022 r. Przewodniczący zarządził sporządzić poświadczoną kopię pisma A. S. z 1 marca 2022 r. i wraz z odpisem zarządzenia przedłożyć Przewodniczącej Wydziału do dekretacji w rep. C jako pozwu o uznanie za niegodnego dziedziczenia.

Po dekretacji pisma uczestnika A. S. jako pozwu o uznanie za niegodnego dziedziczenia, uczestnik w piśmie z dnia 6 kwietnia 2022 r. oświadczył, że „został źle zrozumiany” i nie miał zamiaru wszczynania odrębnego postępowania, a okoliczności podniesione w odpowiedzi na wniosek zostaną wzięte pod uwagę w postępowaniu spadkowym.

W trakcie rozprawy w dniu 18 października 2022 r. uczestnik A. S. oświadczył, że uważa wnioskodawcę za niegodnego dziedziczenia, lecz nie wniósł pozwu o uznanie za niegodnego dziedziczenia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawczyni S. S. zmarła 30 września 2021 r. w S. jako wdowa.

Przed śmiercią spadkodawczyni mieszkała w S. przy Al. (...) II 29/7. Spadkodawczyni miała dwójkę dzieci, tj. wnioskodawcę L. S. urodzonego w dniu (...) w S. i uczestnika A. S. urodzonego w dniu (...) w S.. Nie miała dzieci pozamażeńskich, przysposobionych ani wcześniej zmarłych.

Nikt nie zrzekał się dziedziczenia po spadkodawczyni, nikt nie został uznany za niegodnego dziedziczenia, ani nie składał oświadczeń spadkowych. Jest to pierwsza sprawa spadkowa. Nie był sporządzony akt poświadczenia dziedziczenia przez notariusza. Spadkodawczyni nie sporządziła testamentu.

Niesporne, a nadto:

- akt zgonu spadkodawczyni k. 4,
- odpisy aktów urodzenia k. 5, k.6

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wniosek L. S. o stwierdzenia nabycia spadku po S. S. okazał się w całości zasadny.

Zgodnie z art. 926 § 1 k.c. powołanie do spadku może wynikać albo z ustawy albo z testamentu. Stosownie do § 2 ww. przepisu, dziedziczenie ustawowe, następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

Z powyższego wynika, że prawo polskie przewiduje dwa źródła powołania do spadku: ustawę i testament (art. 926 § 1 k.c.). Pierwszeństwo ma dziedziczenie testamentowe, albowiem dziedziczenie ustawowe następuje tylko wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą (art. 926 § 2 k.c.).

W przedmiotowej sprawie spadkodawczyni nie sporządziła testamentu, zatem w realiach niniejszego stanu faktycznego mamy do czynienia z dziedziczeniem ustawowym.

Zgodnie z art. 931 § 1 k.c., w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Ponieważ spadkodawczyni S. S. zmarła jako wdowa, zgodnie z treścią wyżej przywołanego przepisu, spadek po niej dziedziczą jej dzieci- synowie, tj. wnioskodawca L. S. i uczestnik A. S. w równych udziałach, tj. po 1/2 części.

Zgodnie z art. 1012 k.c., spadkobierca może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić.

Art. 1015 § 1 i 2 k.c. stanowi, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w terminie określonym w § 1 jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Wnioskodawca i uczestnik postępowania zapewnili, że są jedynymi spadkobiercami i nie złożyli w zakreślonym przepisem art. 1015 k.c. żadnych oświadczeń spadkowych.

Wobec powyższego, Sąd postanowieniem z dnia 18 października 2022 r. stwierdził, że spadek po S. S. (nazwisko rodowe Dyrda), zmarłej w dniu 30 września 2021 r. w S., ostatnio zamieszkałej w S. przy Alei (...) II 29/7, na podstawie ustawy nabyli z dobrodziejstwem inwentarza:

-syn spadkodawczyni L. S., syn F. i S., urodzony w dniu (...) w S.- w udziale do 1/2 części;

-syn spadkodawczyni A. S., syn F. i S., urodzony w dniu (...) w S.- w udziale do 1/2 części.

Sąd wskazuje, że w toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku sąd z urzędu bada, kto należy do kręgu spadkobierców, w tym także czy spadkodawca pozostawił po sobie testament. A zatem, przedmiotem niniejszego postępowania było wyłącznie sądowe ustalenie i stwierdzenia spadkobierców zmarłej. Natomiast kwestia działu spadku, nakładów na lokal i pozostałych kwestii finansowych leżało aktualnie poza zainteresowaniem Sądu. Te okoliczności będą przedmiotem ewentualnego postępowania o dział spadku po zmarłej.

W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku Sąd nie ma również kompetencji do orzekania o niegodności spadkobiercy na podstawie art. 928 Kodeksu cywilnego- w tym zakresie składa się osobny pozew o uznanie za niegodnego dziedziczenia, którego uczestnik, mimo podnoszenia twierdzeń co do niegodności dziedziczenia wnioskodawcy, nie złożył.

Sąd nie jest również uprawniony do badania, jakie składniki wchodziły w skład spadku, ani kto i jakie poczynił nakłady na wchodzące w skład spadku składniki majątku.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego: zapewnień spadkowych w trybie art. 671 § 1 k.p.c. w zw. z art. 671 § 3 k.p.c. złożonego przez wnioskodawcę i uczestnika, odpisu skróconego aktu zgonu spadkodawczyni i odpisy skróconych aktów urodzenia stron postępowania.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, jako że zostały wystawione przez odpowiednie organy, a ich treść znajduje potwierdzenie w zapewnieniu złożonym przez wnioskodawcę i potwierdzonym przez uczestnika. Sąd nie dopatrzył się jakichkolwiek przyczyn, dla których uzasadnione byłoby zajęcie odmiennego stanowiska. Sąd za wiarygodne uznał zarówno zapewnienie spadkowe jak i zeznania stron, albowiem były one logiczne, wewnętrznie spójne i nie zawierały sprzeczności.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., stwierdzając, że koszty postępowania ponosi każda ze stron we własnym zakresie.

W postępowaniu nieprocesowym – w zamyśle ustawodawcy niespornym - nie obowiązuje zasada odpowiedzialności za wynik sprawy, gdyż z reguły obowiązek zwrotu kosztów pomiędzy uczestnikami nie istnieje (art. 520 § 1). Zgodnie z art. 520 k.p.c. każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników. Stanowisko takie uzasadnione jest niezależnością i samodzielnością udziału w tym postępowaniu każdego uczestnika. Sąd nie dostrzegł okoliczności, dla których miałby od tej reguły odstąpić i obciążyć strony kosztami pozostałych uczestników. Tym bardziej, że w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku uczestnicy postępowania dążyli do osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest ustalenie kto dziedziczy po spadkodawczyni S. S..